

Sygnatura akt: III C 564/20

POSTANOWIENIE

Dnia 23 czerwca 2023 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie III Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Małgorzata Janik-Białek

po rozpoznaniu w dniu 23 czerwca 2023 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie z powództwa **B. S.**

przeciwko (...) **Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.**

o zapłatę

postanawia

przyznać biegłemu sądowemu R. J. kwotę 4.165,05 zł (czterech tysięcy stu sześćdziesięciu pięciu złotych i pięciu groszy) tytułem wynagrodzenia za sporządzenie pisemnej opinii z dnia 24 marca 2023 r.

Sędzia Małgorzata Janik-Białek

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 23 czerwca 2023 roku

W przedmiotowej sprawie biegły sądowy z zakresu budownictwa – R. J. wykonał pisemną opinię z dnia 30 marca 2023 roku. Biegły wniósł o przyznanie mu wynagrodzenia za sporządzenie opinii zgodnie z załączoną fakturą nr (...) opiewającą na kwotę 4165,05 złotych, z której wynika, iż na wnioskowane wynagrodzenie składa się wynagrodzenie biegłego za: sporządzenie opinii na podstawie zlecenia z dnia 11 stycznia 2023 r. (3027,82 zł brutto) oraz zwrot poniesionych wydatków (1137,23 zł brutto). W załączonej do faktury karcie pracy biegły wskazał, iż opracowanie i przygotowanie opinii zajęło mu 76 godzin oraz że w związku ze sporządzeniem opinii poniósł dodatkowe wydatki. Stawkę wynagrodzenia biegły ustalił na poziomie 32,39 zł za godzinę pracy, co odpowiada 1,81 % stawki bazowej ustalonej zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie określania stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych do wydania opinii w postępowaniu cywilnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 518).

W karcie pracy biegły wyszczególnił, jakie czynności składały się na poszczególne godziny pracy:

L.p.	Wykaz czynności	Liczba godzin
	Czynności przygotowawcze	

1.	Wstępna analiza akt sprawy i projektu	4
	Czynności badawcze	
	Analiza norm i wytycznych technicznych oraz przepisów odrębnych	12
C.	Czynności końcowe	
1.	Przygotowanie i redagowanie odpowiedzi	56
	Sporządzenie kalkulacji, rachunku, wydruków itp.	2
	Archiwizacja, odbiór i wysyłka dokumentacji	2
	Razem	76

W karcie pracy biegłego zostały również opisane dodatkowe wydatki obejmujące:

- 1) rozliczenie sprzętu, oprogramowania i aparatury (924,58 zł);
- 2) wydruk dokumentacji 3 x 32 strony x 0,95 zł (91,20 zł).

Dodatkowo biegły przedstawił kartę wykorzystania sprzętu, oprogramowania i aparatury, w której oświadczył, że wartość jednostki komputerowej i obliczeniowej D. to 23.989,00 zł. Przyjęty okres amortyzacji to 60 miesięcy. Jednostkowy koszt wykorzystania komputera biegły ustalił na 12,49 zł za godzinę, przy czym wskazał, że korzystał z niego przez 74 godzin, co łącznie daje 924,58 zł. Biegły przy swoich obliczeniach powołał się na Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 20 lipca 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych,

Wniosek biegłego o przyznanie wynagrodzenia za sporządzenie opinii pisemnej na potrzeby niniejszego postępowania zasługiwał na uwzględnienie w całości.

Zgodnie z art. 288 § 1 k.p.c. biegły ma prawo żądać wynagrodzenia za wykonaną pracę.

Jego wysokość i zasady przyznawania uregulowane zostały w ustawie z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie określania stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych do wydania opinii w postępowaniu cywilnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 989).

Wyliczenia kosztów amortyzacji rozumianych jako kosztów użycia sprzętu i oprogramowania biegły dokonał w oparciu o wzór:

$K_w = x T$, gdzie

K_w – koszt wykorzystania [zł];

W – wartość sprzętu wg faktury zakupu lub rachunku [zł];

A – okres amortyzacji w oparciu o treść ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych i uwzględniony w karcie wykorzystania sprzętu;

H – miesięczny wymiar czasu pracy (40 godzin tygodniowo przez 4 tygodnie w miesiącu = 160 godzin);

T – czas wykorzystania na potrzeby danej opinii;

S – przyjęty współczynnik zużycia 0,20 na podstawie analizy rynkowych stawek najmu sprzętu w stosunku do jego wartości, dający w rezultacie niższą wartość kosztów jednostkowych niż koszt najmu.

Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych biegłemu powołanemu przez sąd przysługuje wynagrodzenie za wykonaną pracę oraz zwrot poniesionych przez niego wydatków niezbędnych dla wydania opinii. Wysokość wynagrodzenia biegłego za wykonaną pracę ustala się, uwzględniając wymagane kwalifikacje, potrzebny do wydania opinii czas i nakład pracy, a wysokość wydatków, o których mowa w ust. 1 – na podstawie złożonego rachunku.

Wynagrodzenie biegłych oblicza się według stawki wynagrodzenia za godzinę pracy albo według taryfy zryczałtowanej określonej dla poszczególnych kategorii biegłych ze względu na dziedzinę, w której są oni specjalistami. Podstawę obliczenia stawki wynagrodzenia za godzinę pracy i taryfy zryczałtowanej stanowi ułamek kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, której wysokość określa ustawa budżetowa. Wynagrodzenie biegłego będącego podatnikiem obowiązany do rozliczenia podatku od towarów i usług podwyższa się o kwotę podatku od towarów i usług, określoną zgodnie ze stawką tego podatku obowiązującą w dniu orzekania o tym wynagrodzeniu. Zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie określania stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobów dokumentowania wydatków niezbędnych do wydania opinii w postępowaniu cywilnym stawka wynagrodzenia biegłych powołanych przez sąd za każdą rozpoczętą godzinę pracy wynosi - w zależności od stopnia złożoności problemu będącego przedmiotem opinii oraz warunków, w jakich opracowano opinię - od 1,28% do 1,81% kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, której wysokość określa ustawa budżetowa, zwanej dalej „kwotą bazową”, która aktualnie wynosi 1789,42 zł.

W rozpatrywanej sprawie biegły sporządził opinię zgodnie z postanowieniem Sądu z dnia 20 sierpnia 2021 r. w zakresie specjalności biegłego celem wykazania faktów wymagających wiadomości specjalnych w postaci: prawidłowości wybudowania, oznakowania i oświetlenia miejsca, w którym doszło do upadku powódki w zakresie technicznych wymogów bezpieczeństwa BHP i norm budowlanych, zasadności i konieczności oświetlenia i oznakowania stopnia prowadzącego na niższy poziom powierzchni. Z tytułu sporządzenia opinii w sprawie, zgodnie z treścią powołanego wyżej art. 288 k.p.c., biegłemu należy się wynagrodzenie. Zasadność wniosku biegłego o przyznanie wynagrodzenia w żądanej kwocie podlegała ocenie z uwzględnieniem kwalifikacji biegłego, nakładu pracy, czasu sporządzenia opinii, stopnia złożoności problemu będącego przedmiotem opinii oraz warunków, w jakich opinia była opracowywana.

Zgodnie z przepisem art. 89 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych niezbędne do prawidłowej oceny wniosku biegłego i ustalenia właściwej wysokości wynagrodzenia za sporządzoną przez niego opinię niezbędne jest dokonanie analizy nakładu pracy biegłego, czasu rzeczywistie niezbędnego do wykonania zlecenia, przy uwzględnieniu stopnia skomplikowania przedmiotu opinii oraz jej zakresu. Ostateczna ocena przydatności opinii należy do sądu

orzekającego w sprawie, a biegłemu na tym etapie postępowania i w okolicznościach tej rozpoznawanej sprawy należy się wynagrodzenie za sporządzoną opinię. Jednakże istnieją obecnie podstawy do zbadania tzw. karty pracy obejmującej szczegółowe wymienienie czynności, jakich biegły dokonał w związku z opracowaniem opinii jak również poświęconego na każdą z tych czynności, co zobowiązuje sąd do konkretnego ustosunkowania się do tych danych. Sąd może skontrolować wskazaną przez biegłego w karcie pracy liczbę godzin niezbędnych do sporządzenia opinii (np. poświęconych na czynności przygotowawcze i badawcze, łącznie z zapoznaniem się z aktami sprawy oraz na opracowanie opinii wraz z uzasadnieniem) i obniżyć wynagrodzenie wyliczone przez biegłego stosownie do przyjętej przez siebie ilości czasu i nakładu pracy biegłego. Jednak ilość czasu, którą trzeba zużyć na określoną czynność, jest zależna od wielu czynników, a wśród nich także od indywidualnych cech wykonawcy i indywidualnych cech czynności, co powoduje, że podany w rachunku czas zużyty na wykonanie czynności może być z natury rzeczy skontrolowany tylko w przybliżeniu. Jeżeli więc nie istnieją ogólnie obowiązujące normy czasu wykonania danej czynności, kwestionowanie rachunku przez biegłego na tej podstawie, że czynność wymagała mniej czasu, niż to wykazano w rachunku, może być skuteczne tylko wtedy, gdy podane w rachunku ilości zużytego czasu są jaskrawo wygórowane, iż opierając się na zwykłym doświadczeniu życiowym można od razu stwierdzić, że biegły niewątpliwie zużył znacznie mniej czasu, niż podaje w rachunku (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 7 września 2012 roku I ACz 583/12, postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 28 sierpnia 2012 roku, I ACz 1206/12 oraz postanowienie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 22 lipca 2013 roku, I ACz 1176/13).

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd uznał, iż czynności, jakie biegły przeprowadził w związku z wydaniem opinii, były czynnościami uzasadnionymi i celowymi. Przedłożone przez biegłego zestawienie godzin czasu pracy jest rzetelne, zaś charakter zlecenia i warunki jego realizacji stanowią należyte uzasadnienie dla nakładu pracy biegłego wykazanego w rozliczeniu. Biegły poddał analizie materiał dowodowy zgromadzony w dwóch tomach akt sprawy, na co poświęcił 4 godziny. Na analizę norm i wytycznych technicznych oraz przepisów odrębnych biegły przeznaczył 12 godzin pracy. Na zredagowanie opinii biegły poświęcił czas 56 godzin, co w ocenie Sądu nie stanowi ilości jaskrawo wygórowanej mając na uwadze jakość i szczegółowość opinii oraz zawarte w jej treści tablice i rysunki, wymagające należytego opracowania. Na wydruk, sporządzenie kalkulacji i rachunków oraz archiwizację, odbiór i wysyłkę dokumentacji biegły przeznaczył łącznie 4 godziny czasu. Sąd uznał zatem, iż charakter zlecenia i warunki jego realizacji uzasadniają przyjęcie, że sporządzenie opinii zajęło łącznie 76 godzin.

Biegły zastosował stawkę godzinową w wysokości 1,81 % kwoty bazowej, czyli dokładnie 32,3888502 zł, co w zaokrągleniu daje 3,39 zł (1,81 % x 1.789,42 zł), a więc zgodnie z wyżej przywołanym rozporządzeniem. Stąd też za prawidłowo obliczone należy uznać wynagrodzenie biegłego za czynności przygotowawcze, badawcze i końcowe (1,81 % kwoty bazowej x 76 h = 2461,64 zł).

Należne biegłemu wynagrodzenie wynosi zatem 2461,64 zł netto (76 godzin x 32,39 zł = 2461,64 zł), a po powiększeniu wynagrodzenia o podatek Vat w wysokości 23 % - 3027,82 zł brutto.

Podobnie Sąd przychylił się do tego, że biegły w ramach wykonywania opinii poniósł wydatki z tytułu wykorzystywania sprzętu i oprogramowania, za które należy mu się zwrot kosztów. Korzystanie ze specjalistycznych sprzętów przyczynia się do tego, że opinia jest bardziej rzetelna i dokładna, dlatego Sąd nie miał wątpliwości co do tego, że biegłemu należy się za to rekompensata. Dzięki specjalistycznym sprzętom dokonano dogłębnej i doprecyzowanej analizy, co doprowadziło do sporządzenia szczegółowej i rzetelnej opinii w sprawie.

Zgodnie z treścią § 8 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym (Dz.U.2020.989 t.j. z dnia 2020.06.03) wydatki poniesione przez biegłego, niezbędne dla wydania opinii, w tym w szczególności wydatki materiałowe, amortyzację aparatury badawczej oraz koszty dojazdu na miejsce wykonania czynności, biegły dokumentuje za pomocą faktur lub rachunków albo kopii tych dokumentów, a w razie ich braku - za pomocą oświadczenia. Przepis powyższy nie zawiera zamkniętego katalogu wydatków niezbędnych do wydania opinii, lecz wymienia je przykładowo. Jeśli zatem biegły dysponując specjalistycznym sprzętem, w tym komputerowym, wykorzystuje go do sporządzenia opinii, to w ocenie Sądu

amortyzacja przedmiotowego sprzętu stanowi wydatek niezbędny do wydania opinii, który podlega zwrotowi biegłemu. Nadto ze znanych Sądowni z urzędu interpretacji organów podatkowych wynika, iż nie tylko wynagrodzenie za sporządzenie opinii, ale także wydatki niezbędne dla wydania opinii, poniesione przez biegłego będącego podatnikiem obowiązany do rozliczenia podatku od towarów i usług, podwyższa się o kwotę podatku od towarów i usług, określoną zgodnie ze stawką tego podatku obowiązującą w dniu orzekania.

W tych okolicznościach Sąd uwzględnił w całości wniosek biegłego o przyznanie wynagrodzenia i zwrotu wydatków orzekając jak w sentencji postanowienia.